

Ola Steen, professari: -
Tað var ein stór uppgáva
at tekna og byggja
Norðurlandahúsið, so tað
hóskaði til umhvørvið,
eins og tað skuldi líka
treytirnar fyri at hýsa
mentanartiltøkum, sum
fóroyingar kunnu fáa
gagn av. Í dag er tað
prógvað at stovnurin
hefur ment feroyska
mentanarlívið

orð: Dagny
Mynd: Kaimar

Tað sigur Ola Steen, arkitekturin, sum teknaði og hevði eftirlitið, tá Norðurlandahúsið var bygt í 1980-árunum, og innvið 8. mai 1983.

Ola Steen er í dag professari við tekniska háskúlan á Universitetinum í Trondheimi.

Seinastu 14 dagarnar hevur hann vitjað í Føroyum við 14 arkitekt-lesandi. Ein partur av lestrarferðini var eisini at vitja Norðurlandahúsið.

Húsið sera væl varðveitt

Seks ár eru gingin, síðani Ola Steen hevur verið í Føroyum seinast, og tí var hann ógvuliga spentur at vita, hvussu Norðurlandahúsið virkar í dag.

Ola Steen: - Húsið er ógvuliga væl varðveitt, og tað er ein fragd at síggja, hvussu væl tað verður umsit.

- Tá Norðurlandahúsið varð bygt, skuldi tað hýsa nógvum og fjølltáttaðum listagreinum - uttan tó at taka eina fram um aðra.

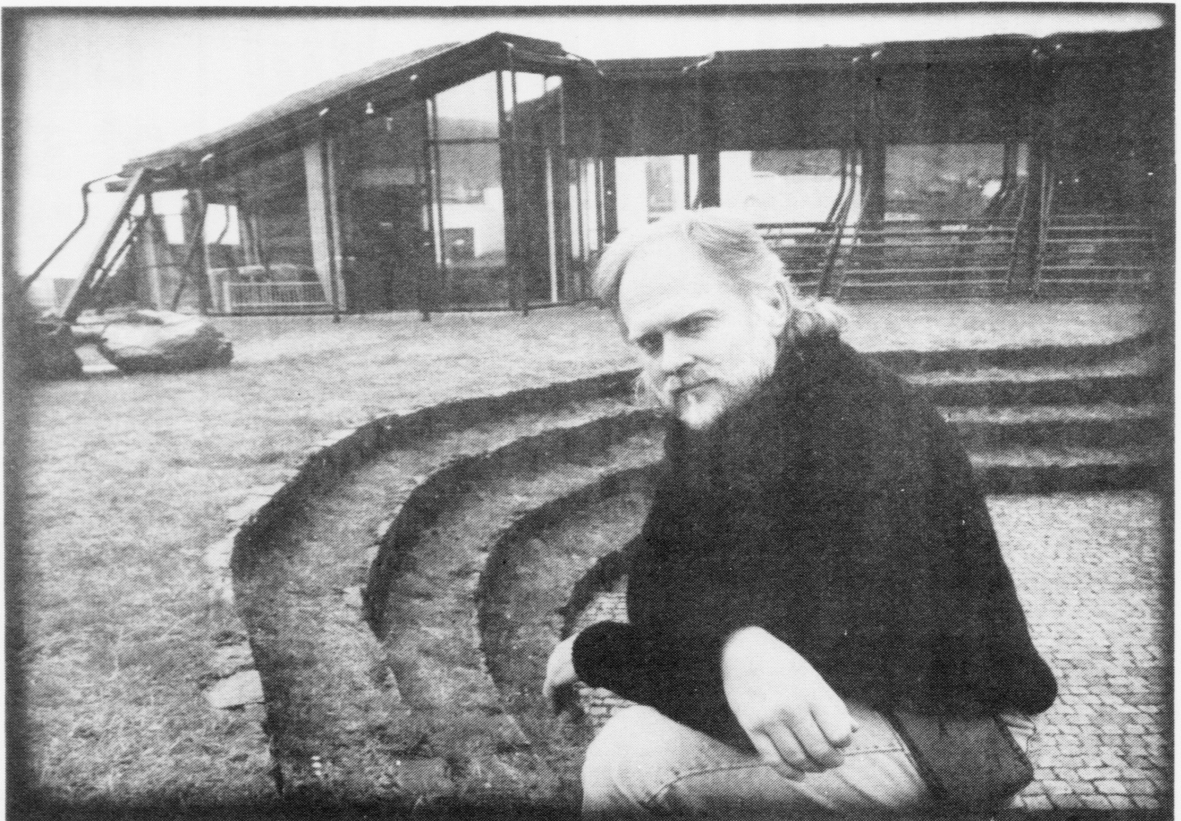
Tað var heldur torført at arbeiða við, serliga tí eingin slíkur stovur var í Norðurlondum.

Heldur ikki skuldi stovnurin verða ein forðan fyri at onnur føroysk tiltøk vóru sett í verk.

- Nú er tað prógvað, at Norðurlandahúsið hevur stímbrað føroyska mentanarlívið, eitt nú er Sjótleikarhúsið útbyggt. Listaskálin verður somuleiðis í løtuni víðkaður og t.d. tónleikalívið er nógv ment seinastu 10 árin, eins og tiltakið við barnadansinum í Norðurlandahúsinum hevur eisini fingið góða undirtøku. Eisini er mentanarlívið á bygd vorðið meira virkið hesi árin. Tað stavar - fyri ein part - kanska eisini frá Norðurlandahúsinum.

Fórðing fyri føroyska mentanarlívinum

- Fyri 10 árum síðan vóru fólk ógvuliga ivasom, hvørt Norðurlandahúsið fór at gagna føroyska mentanarlívinum. Nógv vóru bangin fyri at tað fór at doyva fóroyingar, og at fólk fóru -

Ola Steen, arkitektur um Norðurlandahúsið:

Vildi ikki verða ørindadrongur

- fyri danska mentanar valdið, tá Norðurlandahúsið skuldi byggjast. Valdi ístaðin at spyrja føroysk listafólk og onnur fólk við, hvat tey hildu verða best fyri føroyska mentanarlívið. Í dag heldur arkitekturin, at hann valdi røttu loysnina

eins og við sjónvarpinum, sum kom um somu tíð, bert at seta seg afturá og njóta tað, sum Norðurlandahúsið fór at bjóða av mentanarlígunum upplivingum, uttan úr heimi.

Hvorjar avleiðingar fekk tað fyri teg, at tú vann arkitektakappingin um Norðurlandahúsið?

- Sum ungur arkitekturert tú altið bangin fyri, ikki at fáa slíka uppgávu, sum Norðurlandahúsið, har tú kundi nýta egnu royndir og grundreglur.

Tað var tí ein stór uppgáva at gera uppskot til mentanarhús, sum eisini skuldi sita til umhvørvið.

- Tá vóru norskir arkitektur ikki so høgt í metum - bert arkitektur í Danmark og Finnlandi vóru kendir uttanlanda.

- Tað, at ein norskur arkitektur fekk hesa uppgávu, økti um sjálvsvirðið millum norskar arkitektur, og var orsøkin til, at norsku arkitektarnir "sluppu út úr stovuni", um eg so má siga.

Vildi ikki verða ørindadrongur

- Eg visti beinanvegin, at tað ikki var nøkur løtt uppgáva at fara undir, serliga tí øll Norðurlond vóru við í byggingini, og tað skapti trupulleikar at fáa øll

gerðarmál avgreidd í sátt og semju.

Eg varð greiður yvir, at tað var umráðandi at velja bestu loysnina.

Antin bleiv eg ørindadrongur fyri danska mentanarvaldið ella byggi eg eitt hús fyri fóroyingar, og tær listagreinar, sum her vóru umbøðar.

- Eg valdi seinastu loysnina og skipaði arbeiðið eftir hesum reglum, setti meg í samband við listafólk og onnur í Føroyum, so eg nágreiniliga visti, hvørji endamála fóroyingar vildu røkka, við Norðurlandahúsinum og soleiðis, at stovnurin stóð væl til umhvørvið,

bæði so og so.

Varð frátíkin liðugtgerðini

- Tað hevði hinvegin við sær, at eg ikki var serliga væl umtóktur í mentamálaráðnum í Danmark. Tað endaði eisini við, at uppgávan við uppfylgingini, tá húsið var liðugt og tikið í nýtslu, varð frátikið mærl.

Tað var Jacob Blegvad, kgl. arkitektur í Danmark, sum fekk uppgávuna, og hana hevur hann negnað til fullnár.

Norðurlandahúsið er væl víðfarið og nógv virksemi er. Tað er stutt sagt eitt rísa-

arbeiði, sum verður gjørt her. Eg hugsi at eg valdi røttu loysnina.

- Í dag er Norðurlandahúsið ein fyrimynd fyri mentanarstovnar í smásamféløsum. Fleiri ferðir árliga hesi árin, havi eg fingið fyrispurningar, sum hava havt við Norðurlandahúsið og virksemd her at gera. Norðurlandahúsið er vorðið kent úti í heimi.

Hóast Ola Steen er professari og undirvísir ungum arkitektum, so hevur hann enn teknistovu í Trondheimi, har eini fimm arkitektur arbeiða.

Ola Steen og arkitektur á teknistovu hansara hava bygt listaskála í Trondheimi, mentanarhús fyri ungdommin og deyvaskúla. Hesi eru bygningsverk sum hava fingið góða móttøku.

Fyri at byggja Listaskálan fekk Ola Steen, Honens Fond's heiðursløn fyri framúrskarandi arkitektur.

Seinasta uppgávan hjá arkitektinum er at byggja forngripasavn á Sverresborg, sum skal verða liðugt í 1995.

Hesa uppgávu vann hann í eini arkitektakapping, saman við Ragnhild Aslaksen og Lars Chr. Koren Haugen.

Ola Steen: - Eg havi kensluna av, at hetta 10 ára tíðarskeiðið í arbeiði mínum, byrjar og endar í føroyskum uppruna.

Sverresborg er kallað upp eftir Sverra Kongi, sum eisini hevði sín uppruna í Føroyum sigur Ola Steen.